

اسکن کنید و ببینید

هلمشهری

عکس: همنشهری / رضا تویراله

دختران اتیسمی

گفت‌وگو با معلمی که همه عمر کاری‌اش به آموزش دانش‌آموزان دارای اختلال اتیسم گذشته است

گروه جامعه

گزارش

معلمی از آن دست شغل‌هایی است که در پس‌ظاهر

ساده‌آن، هزار پیچیدگی و دشواری هست که کمتر کسی آن را دیده و به آن پرداخته است؛ اینکه یک معلم بتواند ۳۰سال از دوران کاری‌اش را با کودکان و نوجوانان از طیف‌های مختلف جامعه بگذراند و آموزش و تربیت آنها را با توجه به شرایط فردی و

خانوادگی آنها تطبیق دهد، خودش نیاز به ده‌ها مهارت فردی و عمومی دارد. حالا فرض کنید که آن کودک یا نوجوان در کنار تمام پیچیدگی‌های شخصی‌اش، یک اختلال یا بیماری هم داشته باشد، آن وقت کار معلم چندبرابر دشوار می‌شود. کودک‌ان

نایبنا، ناشنوا، سندرم داون و عقب‌مانده ذهنی و از همه خاص‌تر دارای اختلال ناشناخته اتیسم، به بهانه هفته معلم با سمیه خزلی، معلم و مدیر مدرسه دانش‌آموزان ابتدایی دختر دارای اختلال اتیسم به گفت‌وگو نشستیم که در ادامه می‌خوانید.

خانم خزلی، چرا بین این همه پایه تحصیلی و دروس مختلف، سراغ سخت‌ترین بخش، یعنی آموزش به کودکان اتیسمی رفتید؟

ابتدا باید بگویم که مجموعه استثنایی کشور تمام تلاش خود را می‌کند تا شرایط خوبی برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه ایجاد کنند. باید قبول کنیم که فقط آموزش و پرورش و معلم مدرسه نمی‌توانند شرایط بی‌نقصی را فراهم کنند. باید تمامی ارگان‌ها دست به‌دست آموزش و پرورش داد. زمانی که من در تربیت معلم انتخاب رشته و گرایش استثنایی را انتخاب کردم، در آن زمان وارد حیطه آموزش و پرورش استثنایی شدم. سال اول در مدرسه بشارت که برای دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی بود، فعالیت‌م را آغاز کردم اما در گذر زمان دانش‌آموزان با طیف اتیسم وارد مدرسه شدند و از همانجا شروع کارم با این دسته از کودکان آغاز شد؛ یعنی سال ۱۳۸۰ و الان هم در خدمت دانش‌آموزان دختر در مدرسه اتیسم راد هستم؛ این مدرسه در منطقه ۱۴ تهران است.

چرا در همه این سال‌ها در گروه آموزش به طیف اتیسم که جزو سخت‌ترین گروه‌های آموزش و پرورش استثنایی است، مانده‌اید؟

به‌نظر من عشق است که من را در این مسیر نگه داشت؛ یعنی اگر من به عقب برگردم باز هم این گروه از دانش‌آموزان با نیازهای ویژه را انتخاب می‌کنم. امکان ندارد که وارد گروه‌های دیگر بشوم؛ کار کردن در این گروه استثنایی مختصات خاص خود را دارد و بچه‌ها برای یادگیری شرایط خیلی سختی دارند. آنها دانش‌آموزانی هستند که در ابتدایی‌ترین روابط اجتماعی‌شان نقص دارند.

معلم‌های دانش‌آموزان اتیسمی برای آموزش بهتر چه نیازهایی دارند، شرایط کلاس و محتوای آموزش باید چگونه باشد؟

به عبارت دیگر، با چه روش‌هایی می‌توان

معلم در این حوزه ماندگار نیست

و ممکن است وارد گروه‌های دیگر

استثنایی شود. در این شرایط

دانش‌آموز اتیسم است که لطمه

می‌خورد چرا که این دانش‌آموزان نیاز

به معلم متخصص دارند و آموزش به

این دانش‌آموزان با دانش‌آموزان

آسیب‌ذهنی بسیار متفاوت است

با اختلال اتیسم برگزار می‌شد. در حال حاضر با توجه به تعداد کمتر دانش‌آموزان، معلم می‌تواند بهتر به دانش‌آموزان رسیدگی کند.

یکی از معضلاتی که معلمان مدارس مختص به دانش‌آموزان دارای اختلال اتیسم دارند، کتاب‌های درسی آنهاست که تطابقی با شرایط آنها ندارد؛ در خصوص نوع کتاب‌های این دست از دانش‌آموزان توضیح می‌دهید؟

دانش‌آموز دارای این اختلال همان کتابی را می‌خواند که در مدرسه‌های عادی درس داده می‌شود اما اگر دانش‌آموز براساس سنجش انجام شده، دارای شرایط خاص باشد، باید به کتاب‌های دانش‌آموزان آسیب‌دیده ذهنی سوق داده شود که به‌نظر من اصلاً مناسب دانش‌آموز اتیسم نیست. البته اسمال شرایط تغییر کرده و قرار شده دانش‌آموزانی که در مرحله آماجگی مقدماتی و تکمیلی (پیش‌دبستانی مدارس عادی) هستند، کتاب‌هایشان تغییر کند؛

به عبارت دیگر، آموزش براساس بازی شود. امیدوارم این به دانش‌آموزان ابتدایی و بالاتر هم تسری پیدا کند.

در باره شرایط کلاس‌های درس

دانش‌آموزان دارای اختلال اتیسم هم توضیح می‌دهید؛ اینکه باید کلاس چگونه و دارای چه امکاناتی باشد؟

فضای کلاس‌های ما آنقدر کوچک است که اگر دانش‌آموزی حال مناسبی نداشته باشد، من فضای ندارم که اتاق یا جایگاه‌ام برای آرام‌شدن این دانش‌آموز داشته باشم. به جز این مشکل باید به محدود بودن کادر توانبخشی اشاره کنم. هر دانش‌آموز باید حداقل ۲۰ دقیقه در هفته از خدمات گفتار درمانی استفاده کند؛ چون این شیوه‌ها بسیار اثربخش هستند. به عنوان مثال من دانش‌آموزی داشتم که اسمال تازه وارد مدرسه شد و در روزهای اول فکر می‌کردیم که قدرت تکلم ندارد اما بعد که گفتار درمان با او تمرین کرد، دیدیم که کودک کامل صحبت می‌کند.

سازمان‌های مردم‌نهاد،

فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های معتبر در حوزه گفتار درمانی و مشاوره و همچنین خیران مدرسه‌ساز می‌توانند فضای مدارس اتیسمی را ارتقا بدهند. به‌نظر شما چقدر این امکان وجود دارد که از ظرفیت این بخش‌ها هم در بهبود شرایط دانش‌آموزان دارای اختلال اتیسم استفاده کرد؟

ماز هر کمکی استقبال می‌کنیم؛ گفتار درمان، کار درمان، بازی درمان و... بسیار می‌توانند کمک‌کننده باشند. ما نیاز داریم که بازی درمانی در مدرسه داشته باشیم اما فضایی برای بازی درمانی و آب درمانی نداریم. آب درمانی کمک بسیار زیادی در آرامش این کودکان می‌کند.

در مورد خیران مدرسه‌ساز هم باید بگویم که ما هنوز مدرسه متوسطه اتیسم برای دختران نداریم. تصور کنید که یک دانش‌آموز وقتی پایه ششم را در مدرسه اتیسم تمام می‌کند، به دلیل نبود مدرسه اتیسم در پایه بالاتر باید وارد مدرسه بچه‌های آسیب‌دیده ذهنی بشود. واقعیت این است که معلم مدارس کودکان آسیب‌دیده ذهنی، آشنایی درستی از شرایط بچه‌های اتیسم ندارد و از طرفی دانش‌آموزان اتیسم که در کلاس‌های کم‌جمعیت درس خوانده‌اند، مجبور می‌شوند که میان تعداد زیاد دانش‌آموز (۱۹ تا ۱۳ نفر) قرار بگیرند. معمولاً این تغییر مدرسه باعث سرخوردگی دانش‌آموزان اتیسم می‌شود و خانواده‌ها هم بسیار مستأصل می‌شوند.

کمبود مدرسه متوسطه فقط برای

دختران است؟

برای دختران نداریم اما مدارس متوسطه پسران هم خیلی کم است. این را هم بگویم که برای دختران فقط مدرسه اتیسم راد دوره ابتدایی در تهران فعالیت دارد. مدرسه ما هم یک فضای محدود با ظرفیت محدود پذیرش است؛ باید مدارس دخترانه اتیسم در مقطع ابتدایی افزایش پیدا کنند. چند وقت پیش یک خانم دانشجوی پیش‌ما آمدند و گفتند که یک زمین بسیار بزرگ را برای آموزش به بچه‌های اتیسم طراحی کرده‌اند و از ما هم در این زمینه کمک گرفتند؛ الان تمام کارها انجام شده و فقط یک خبر مدرسه‌ساز می‌خواهیم تا بتواند این فضای آماده‌شده را برای بچه‌های اتیسم بسازد.

به نظر می‌رسد والدین این

دانش‌آموزان بیشتر از سایر دانش‌آموزان با نیازهای ویژه با مدرسه در تعامل هستند و یک نگاه بسیار نگرانی نسبت به آینده فرزندان‌شان دارند. تعامل شما به عنوان یک معلم با این والدین چگونه است؟ این خانواده‌ها چه نیازهایی دارند که ارگان‌های مختلف مانند شهر داری، بهزیستی و... می‌توانند به آنها کمک کنند؟

تعامل مدرسه با والدین خیلی خوب است، چون معلم مدرسه علاوه بر وظیفه تدریس، دوست و مستأصل می‌شوند که انگار تنها پناهگاه‌شان را از دست داده‌اند. اگر علاوه بر مدرسه جایی وجود داشته باشد که در حوزه آموزش و بازی بتواند نیاز این دسته از دانش‌آموزان را رفع کند، خانواده‌ها آنقدر نگران نمی‌شوند. در شهرهای بزرگ حتی پارک، سینما و باشگاه مختص بچه‌های اتیسم با ایمن‌سازی‌های خاص وجود ندارد و واقعاً نیاز است که در فراهم کردن شرایط برای حضور آنها در فضای عمومی تلاش کرد.

دانش‌آموزان اتیسمی تا چه سطحی

می‌توانند درس بخوانند؟

اتیسم‌ها ما ۳ سطح دارند؛ سطح یک برای برقراری روابط اجتماعی نیاز به حمایت دارند، این دسته به راحتی در مدرسه می‌توانند آموزش ببینند

سطح دوم، دانش‌آموزانی هستند که در برقراری ارتباط و رفتارهای کلیشه‌ای نقص دارند؛ این افراد نیاز به آموزش ویژه‌تری دارند.

سطح سوم هم مربوط به بچه‌هایی می‌شود که اختلال طیف اتیسم‌شان شدید است و حتی اگر وارد مدرسه هم بشوند، به دلیل شرایط خاصی که دارند شاید بعد از مدتی حکم خروج از مدرسه بگیرند و آموزش لازم را نبینند.

حرف آخر؟

امیدوارم با کمک خیران و دولت، بتوانیم شرایط آموزش و زندگی کودکان و نوجوانان دارای اختلال اتیسم را بهبود دهیم.

کتاب و مطبوعات

بن یک میلیون تومانی

کتاب برای ۲ گروه

با اختصاص بارانسه اعتبار خرید کتاب ویژه دانشجویان، طلاب و اعضای هیأت علمی سراسر کشور، ثبت‌نام متقاضیان برای دریافت این بارانه از ۱۶ اردیبهشت تا ۴ ماه ۱۴۰۴ آغاز شد. سقف بارانه اعتباری خرید کتاب برای دانشجویان و طلاب یک میلیون تومان است که از این مقدار ۵۰۰ هزار تومان سهم مشارکت دانشجویان و طلاب و ۵۰۰ هزار تومان سهم مشارکت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. بارانه اعتباری خرید کتاب (بن کتاب) صرفاً در بخش مجازی سی و ششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران قابل استفاده است و به صورت «اعتبار خرید» به کدملی متقاضیان اختصاص پیدا می‌کند.

پارکینگ‌های

نمایشگاه در این

۳ نقطه است

پلیس راه‌هور به صورت آماده‌باش در محل برگزاری نمایشگاه کتاب، مستقر است و تمام درهای اصلی تحت نظارت پلیس راه‌هور قرار دارند. همچنین ۱۳ لایه ترافیکی در خیابان‌های اطراف از جمله خیابان شهید بهشتی، خیابان مطهری و خیابان سه‌رودی ایجاد شده است تا ترافیک به بهترین شکل مدیریت شود. در صورتی که در برابر خشونت در قوه قضاییه بررسی شد و در نهایت با پیگیری دولت و تشکیل جلسات مشترک با قوه قضاییه با عنوان لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت به دولت بازگشت. لایحه در سال ۱۳۹۹ از سوی حسن روحانی و با امضای شهید سیدابراهیم رئیسی در قوه قضاییه راهی مجلس شد اما باز هم نمایندگان مجلس نتوانستند بعدها در دوران فعالیت دولت سیزدهم، سروتوش این لایحه را به دلیل طولانی شدن روند بررسی جزئیات، مشخص کنند. اکنون دولت چهاردهم در مورد این لایحه میدان دار شده اما وضعیت لایحه را در حال‌ای از اتمام فرو برده است.

دلیل توقف چیست؟

۱۰ اردیبهشت‌ماه بود که زهرا بهروز آذر، معاون امور زنان رئیس‌جمهور از پس گرفتن لایحه به وسیله دولت خبر داد و به این ترتیب افکار عمومی مطلع شدند که باید همچنان منتظر تصویب بمانند. برای روشن شدن این اختلاف نظر شاید بهتر باشد که به محبت‌های روزهای اخیر بهروز آذر، معاون رئیس‌جمهور و زهره سادات لاجوردی، دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس تکیه کرد.

اعلام برندگان

جایزه پولیتزر

دانشگاه کلمبیا با امداد دیروز برندگان جایزه پولیتزر سال ۲۰۲۵ را اعلام کرد و نشریه «نیویورک تایمز» موفق شد ۴ جایزه پولیتزر را از جمله برای عکسی از لحظه تاش عکسی از تشرور دونالد ترامپ، کسب کند. همچنین «واشنگتن پست» و «وال استریت ژورنال» برای گزارش‌هایی درباره ترامپ و ایلان ماسک مورد تقدیر قرار گرفتند و خبرگزاری «رویترز» به دلیل افشای زنجیره تجارت فنتانیل، جایزه گزارش تحقیقی را دریافت کرد.

زنان

لیلا شریف

روزنامه‌نگار

لایحه حمایت از زنان سرگردان و بی‌فرجام

باز هم لایحه قدیمی اما بی‌سرانجام، معروف به لایحه حمایت از زنان در برابر خشونت خبرساز شده است؛ نیم‌نگاهی به واکنش‌های نمایندگان مجلس و معاونت زنان ریاست‌جمهوری نشان می‌دهد که نباید امید چندانی به تعیین وضعیت زود هنگام این لایحه بر مآرجا بست.

این بار مجلس و معاونت زنان ریاست‌جمهوری به دلیل اختلاف‌نظرهای پشت پرده، وارد یک دولت نافرجام شده‌اند و با رجاع این لایحه به کمیسیون اجتماعی مجلس و پس گرفتن لایحه از سوی دولت، هنوز مشخص نیست که چه پایانی برای این لایحه باید انتظار داشت.

لایحه‌هایی به قدمت ۵۰

متن اولیه لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت، در معاونت امور زنان و خانواده دولت دهم تهیه و تدوین و جهت تصویب به دولت ارسال شده بود اما در آن دوران با توجه به ماهیت قضایی لایحه، دولت تصمیم گرفت آن را از دستور کار خارج کند.

دولت حسن روحانی هم پس از حضور در پاستور و با توجه به مطالبه‌گری جامعه، این لایحه را در دستور کار قرار داد و ۴ کارگروه تخصصی به سرعت مشغول بازخوانی، اصلاح و تدوین متن لایحه شدند تا اینکه در آخرین روزهای سال ۹۵ این لایحه در شکل و شمایل جدید راهی دولت شد.

مسیر لایحه حمایت از زنان در برابر خشونت در این نقطه متوقف نشد؛ دولت یازدهم در سال ۹۶ تصمیم گرفت با توجه به ماهیت قضایی لایحه، آن را به قوه قضاییه ارجاع دهد و در صورت جلب نظر موافق قوه قضاییه در مواد خاص، دست به تصمیم‌گیری بزند.

عمر دولت یازدهم هم به این لایحه قد نداد و لایحه حمایت از زنان در دستور کار دولت دوازدهم باقی ماند؛ مآجراً از این قرار بود که از اردیبهشت ۹۶ تا شهریور ۹۸ لایحه حمایت از زنان در برابر خشونت در قوه قضاییه بررسی شد و در نهایت با پیگیری دولت و تشکیل جلسات مشترک با قوه قضاییه با عنوان لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت به دولت بازگشت. لایحه در سال ۱۳۹۹ از سوی حسن روحانی و با امضای شهید سیدابراهیم رئیسی در قوه قضاییه راهی مجلس شد اما باز هم نمایندگان مجلس نتوانستند بعدها در دوران فعالیت دولت سیزدهم، سروتوش این لایحه را به دلیل طولانی شدن روند بررسی جزئیات، مشخص کنند. اکنون دولت چهاردهم در مورد این لایحه میدان دار شده اما وضعیت لایحه را در حال‌ای از اتمام فرو برده است.

دلیل توقف چیست؟

۱۰ اردیبهشت‌ماه بود که زهرا بهروز آذر، معاون امور زنان رئیس‌جمهور از پس گرفتن لایحه به وسیله دولت خبر داد و به این ترتیب افکار عمومی مطلع شدند که باید همچنان منتظر تصویب بمانند. برای روشن شدن این اختلاف نظر شاید بهتر باشد که به محبت‌های روزهای اخیر بهروز آذر، معاون رئیس‌جمهور و زهره سادات لاجوردی، دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس تکیه کرد.

زهرا بهروز آذر، معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور؛ این لایحه قضایی بود و انتظار

می‌رفت طبق روال در کمیسیون حقوقی قضایی بررسی شود، اما شنیدیم که به کمیسیون اجتماعی ارجاع شده است؛ بعد از اینکه در این کمیسیون مورد بررسی قرار گرفت دوباره به کمیسیون زنان و خانواده ارسال شد. اتفاقاتی در مجلس برای این لایحه افتاده که آن را به متنی جدید تغییر داده و کلاً با لایحه ارسالی دولت متفاوت است.

زهرا سادات لاجوردی، دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس؛ با توجه به ساختار دو گانه لایحه، بخش‌های مربوط به جرائم به کمیسیون قضایی و بخش‌های حمایتی به کمیسیون اجتماعی ارجاع داده شده که مطابق روال قانونی مجلس بوده و کمیسیون قضایی نیز نظرات خود را ارائه کرده است. استرداد لایحه به معنای توقف روند قانونگذاری نیست. و ایلان ماسک مورد تقدیر قرار گرفتند و خبرگزاری «رویترز» به دلیل افشای زنجیره تجارت فنتانیل، جایزه گزارش تحقیقی را دریافت کرد.